

Anexa A.II. 13

UNIVERSITATEA CONSTANTIN BRÂNCUȘI DIN TG.-JIU
Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administrație publică

**GHID
DE CONSILIERE PROFESIONALĂ
A STUDENTULUI
ÎN UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR ID**

1. Introducere

Învățământul la distanță, ca formă de organizare a învățământului se bazează pe tehnologii educaționale noi, dezvoltate ca răspuns la nevoia de instruire inițială și/sau permanentă a populației adulte. Totodată, învățământul la distanță este un promotor al societății informaționale, facilitând internaționalizarea și globalizarea învățământului. Această formă de organizare a învățământului se individualizează prin caracterul deschis, flexibilitate, ritm, locul de învățare, conceptele, resursele și tehnologiile informaționale utilizate, metodologia de învățare, metodele de evaluare și sistemul de asigurare a calității instruirii.

Modul concret de desfășurare a programelor ID, precum și documentația aferentă acestora sunt reglementate de *Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - ARACIS*, prin intermediul *Ghidului de evaluare al programelor de tip ID*. Conform acestuia, inițierea, dezvoltarea și managementul programelor de studii ID se desfășoară în cadrul unei structuri instituționale specializate, denumită Centru de studii ID/Departament ID, a cărei înființare este aprobată de Senatul Universitar.

2. Ce este *Învățământul la Distanță (ID)*?

Învățământul la distanță este o formă modernă de educație, folosită cu succes în Europa, America de Nord, Asia, Australia, care oferă pregătire pentru o gamă largă de cursanți, proveniți dintr-o varietate de domenii. Un raport recent arată că, un număr semnificativ de manageri își perfecționează aptitudinile profesionale, folosind cursurile și tehnicile învățământului la distanță și, acest fenomen are o tendință de creștere continuă. De asemenea, învățământul la distanță îi ajută pe cursanți să învețe cum să învețe într-un mediu modern, aflat sub emblema informaticii și a comunicațiilor și îi încurajează să privească studiul ca pe un proces continuu – aceasta fiind în fapt, o lecție importantă pentru toți.

Într-o abordare generală, învățământul la distanță poate fi definit ca o formă de studiu care se desfășoară “departe” de sursa de învățare. Materialele de instruire și autoinstruire sunt de regulă însoțite de unele facilități acordate cursanților, care pot include:

- ✦ accesul la un tutor (îndrumător, consultant) pentru coordonarea învățării și pentru asimilarea cunoștințelor prin intermediul testelor de evaluare.
- ✦ asistența administrativă și logistic-informațională, din partea unui departament special, care asigură derularea pregătirii și interfata cu cadrele didactice.

3. De ce *Învățământul la Distanță (ID)*?

Într-o societate aflată într-o permanentă dinamică, componenta educațională are un rol primordial, atât în procesul de formare inițială (ciclul de licență), cât și pentru formarea continuă (perfectionare/specializare). De aceea, pentru ambele situații sistemul modern de instruire a fost orientat în direcția dezvoltării unor noi alternative, care depășesc paradigmele tradiționale ale învățământului legate de timpul și locul de desfășurare al cursurilor.

Învățământul la distanță oferă cursanților un proces flexibil de instruire, de acumulare și aprofundare a cunoștințelor, având o serie de particularități cum ar fi:

- ✦ structura specifică a materialelor de studiu;
- ✦ întrebări de evaluare și teme de control la sfârșitul fiecărei sesiuni de studiu;
- ✦ sprijinul unui tutor (cadru didactic).

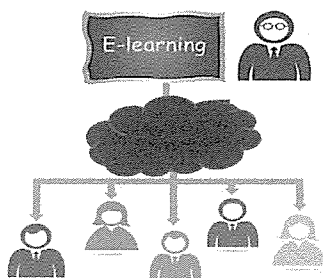
Spre deosebire de programele de învățământ fără frecvență, învățământul la distanță a fost conceput special să ia în considerare o serie de factori sociali, educaționali și psihologici, care intră în joc în momentul în care studenții optează pentru această formă de pregătire, având în plus și facilități care îi ajută să aprofundeze cunoștințele. Ca proces activ și solicitant, care necesită o atitudine pozitivă din partea celui care-l urmează, învățământul la distanță se bazează prioritar pe motivația personală a cursantului, materializată în:

- ✦ Stabilirea unor obiective pozitive, realiste, care sa creeze sentimentul realizarii.
- ✦ Abordarea unui mod de lucru „împreuna cu materialele de studiu, nu împotriva lor”.
- ✦ Însusirea ideii ca, învățarea este un proces evolutiv.

4. Cum se desfășoară *Învățământul la Distanță*?

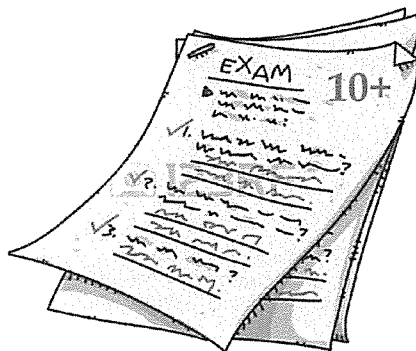
Învățământul la distanță în Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu-Jiu se bazează pe un proces centrat pe formatori (cadre didactice) care coordonează și controlează materialele de studiu și ritmul de învățare, modalitate specifică formării de bază din primul ciclu universitar. De regulă, potrivit planului de învățământ, anul universitar este format din 2 semestre, cu o durată de 14 săptămâni fiecare, structurate astfel:

5. Cum se realizează evaluarea cursanților de la ID?

Sistemul de evaluare a cunoștințelor pentru promovarea disciplinelor și acordarea creditelor include proceduri de evaluare continuă și finală.

- ✦ Procedurile de evaluare continuă sunt asigurate prin sistemul tutorial și au forme specifice.
- ✦ Ponderea acestora în evaluarea finală se stabilește de către coordonatorul de disciplină și se precizează în fișa disciplinei.
- ✦ Evaluarea finală se realizează în sesiuni programate semestrial prin examene, colocvii sau probe practice, desfășurate obligatoriu în prezența coordonatorului de disciplină și a tutorilor.
- ✦ Perioada de examinare se înscrie în calendarul disciplinelor și se aduce la cunoștința studenților la începutul fiecărui semestru.
- ✦ Pentru disciplinele prevazute cu examen (E):
 - Examenul se programează în perioada de sesiune prevăzută în *Structura anului universitar*.
 - Programarea examenelor se face pe toată durata perioadei de sesiune.
- ✦ Pentru disciplinele prevazute cu probe de verificare (V):
 - Se programează în perioada anterioară intervalului prevăzut pentru sesiunea de examene.
- ✦ Pentru disciplinele prevazute cu colocviu (C):
 - Se programează de regulă, cu două săptămâni înainte de începerea sesiunii de examene.

6. Aspecte privind organizarea activității didactice pentru programele de studiu ID

Organizarea activitatilor de tip AT (activitati tutoriale), TC (teme de control), AA (activitate aplicativa asistata).

Activitatea tutoriala (AT):

- ✦ Se desfasoara *integral cu prezenta în sediul Facultății*, fiind prevazute cel puțin doua întâlniri cu studentii.
- ✦ Potrivit specificului educatiei la distanta, în cadrul acestei activitati, se dezbat diverse problematici din continutul disciplinei, se rezolva studii de caz, se discuta posibile exemple de subiecte de examen. Pentru asigurarea eficacitatii procesului de învățare, *coordonatorul de disciplina are responsabilitatea elaborarii suportului de curs în tehnologie ID si a postării acestuia pe platforma on line.*
- ✦ Orele de AT se programeaza în orar, în perioadele prevazute pentru activitatile didactice la ID în *Structura anului universitar.*
- ✦ Organizarea AT se face în sistem tutorial care presupune atât întâlniri fata in fata, cât si online.

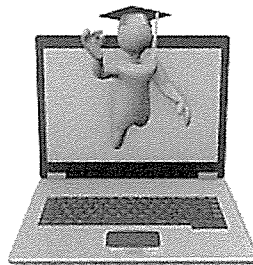
Temele de control (TC):

- ✦ Se desfasoara *integral pe platforma online.* Cadru didactic propune studentilor spre rezolvare, diferite teme, pe care acestia au obligatia sa le transmita tot în format digital.
- ✦ Fiecare tema de control se identifică prin *titlu si timpul alocat rezolvarii ei*
- ✦ Desfasurarea TC presupune comunicarea bidirectionala student – cadru didactic pe toata durata semestrului.
- ✦ Coordonatorul de disciplina stabileste prin Fisa disciplinei, ponderea TC în nota finala.
- ✦ Coordonatorul de disciplina stabileste prin *Calendarul disciplinei* programarea orelor de TC, cu precizarea titlului si a datelor calendaristice în care este prevazuta desfasurarea lor.

- ✦ Pentru disciplinele la care exista tutore este indicat ca acesta sa interactioneze cu studentii pe platforma online, în cursul orelor de TC.

Activitati aplicative asistate (AA)

- ✦ Se desfasoara *integral cu prezenta în sala special destinată, din cadrul Facultății*, în perioadele prevazute pentru activitatile didactice la ID în *Structura anului universitar*.
- ✦ Numarul de ore de AA din planul de învățământ de la o disciplina, este alocat fiecărei grupe de studenti.
- ✦ Continutul didactic al acestui tip de activitate este similar celui de la orele de laborator prevazute în ciclul de licența de la zi. Cadrul didactic poate apela la resurse de învățare suplimentare suportului de curs (prezentari video, audio, CD-uri etc).

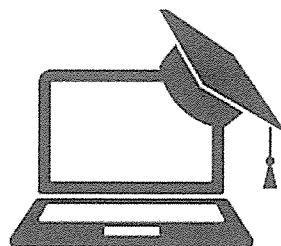

7. Platforma electronică

Studentii înscriși la programele de studii universitare de licență ID beneficiază în cadrul procesului de instruire, de facilitățile oferite de platforma electronică a Universității Constantin Brâncuși, de tip *Moodle Learning* (<http://elearning.utgjiu.ro/>). Structura și funcționalitățile acestei platforme au fost concepute astfel încât să se constituie ca un instrument modern și util, capabil să asigure soluții pentru administrarea utilizatorilor și a resurselor digitale, comunicarea (sincronă și asincronă) între utilizatori, furnizarea de resurse de studiu interactive.

Soluțiile tehnologice de care dispune platforma electronică permit configurarea unor cursuri online, cu resurse de învățare specifice, care facilitează studiul individual în funcție de ritmul propriu al cursantului de la ID.

1. Procedurile de înscriere, autentificare și autorizare a studenților la platforma electronică și la resursele acestora sunt precizate pe pagina de start (<http://elearning.utgjiu.ro/>). Studenții folosesc ca date de autentificare, username-ul și parola de acces pe care le primesc de la secretariatul ID al Facultății și care rămân valabile pe toată durata școlarizării.
2. Toți utilizatorii au acces la informații privind apelarea și utilizarea serviciilor educaționale disponibile pe platformă: cerințe tehnice de acces la platformă; modul de structurare a platformei și modul de organizare a informației în cadrul cursurilor online - a se vedea pagina de start a platformei <http://elearning.utgjiu.ro/>.
3. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ sunt disponibile informații specifice privind organizarea și desfășurarea activităților didactice pe platformă: modul de parcurgere a resurselor online, modul de evaluare.
4. Resursele de învățare sunt diversificate, organizate pe unități de învățare și sarcini de lucru, asigură învățarea activă, îi solicită pe studenți să reflecteze asupra conținutului cursurilor și să ofere un feedback la cerințele acestora și permit accesarea bazelor de date online, a bibliotecii virtuale.
5. Rezultatele învățării, prezentate în cadrul fiecărei discipline, determină modul în care sunt utilizate uneltele platformei și interacțiunea cu materialele de studiu, interactivitatea cu mediul academic, inclusiv cu studenții, precum și metodele de evaluare a rezultatelor așteptate.
6. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ sunt implementate pe platformă proceduri de colectare și înregistrare a temelor de control, a răspunsurilor, comentariile și notelor acordate de tutore.
7. Testele de autoevaluare inserate în unitățile de studiu pot fi efectuate cu feedback.
8. Pentru suportul studenților se utilizează instrumente de comunicare sincronă și asincronă tutore-studenți, individuală și în grup (de exemplu, știri, poșta electronică, forum, dialog tutore-student, video-conferință etc.). Metodele de comunicare online sunt accesibile din cadrul platformei (<http://elearning.utgjiu.ro/>).

8. Ce avantaje ofera învățământul la distanță? Dar dezavantaje?

Cele mai importante avantaje ale învățământului la distanță decurg din faptul că, la baza procesului de învățare, susținut atât de metodele clasice, cât și de tehnologiile informatice și de comunicație se află trei criterii fundamentale:

- ✦ ID constituie un sistem permanent de căutare, memorare, distribuire și partajare a informațiilor și cunoștințelor.
- ✦ ID este accesibil utilizatorilor prin intermediul calculatorului, utilizând standardele tehnologiei Internet, Intranet, sistemele de videoconferințe etc.
- ✦ ID este orientat spre soluții de învățare care depășesc metodele clasice de învățământ: dispariția unităților de timp, a locului de acțiune al cursanților.

O caracteristică esențială a învățământului la distanță constă în faptul că este o formă de studiu intensivă, definită printr-o structură specifică a materialelor de lucru, a testelor de evaluare și a temelor de control la sfârșitul unei sesiuni de lucru, precum și de folosirea tehnologiilor informatice și de comunicație în procesul de instruire. Toate acestea sunt în măsură să încurajeze cursanții să *privească studiul ca pe un proces continuu*. Fiind un proces activ, solicitant și orientat în mare măsură spre studiul individual, *mesajul fundamental al învățământului la distanță* constă în adoptarea unei atitudini pozitive din partea celor care îl urmează, atitudine axată pe motivația personală a cursantului, în direcția:

- stabilirii unor **obiective pozitive, realiste**, care să creeze sentimentul realizării;
- învățării **cu** materialele de studiu, **nu împotriva** lor;
- însușirii ideii că învățarea este întotdeauna un **proces evolutiv**.

În luarea deciziei de a urma un program de studii sub forma învățământului la distanță, se impune conștientizarea diferențelor care există în raport cu metodele tradiționale specifice învățământului cu frecvență (lipsa contactului direct cu profesori/colegi pentru clarificarea unor întrebări imediate; inadaptarea la o metoda de învățat care nu impune constrângerile clasice referitoare la respectarea unor termene limita de finalizare a lucrărilor; necesitatea de a învăța singur, prin studiu individual, fără a avea permanent confirmarea ca “esti pe calea cea bună”).

Aceste limite ale ID-ului pot fi depășite printr-o abordare flexibilă și prin interesul pentru avantajele oferite de ID, raportate la situația proprie.

Pregătirea de specialiști prin intermediul acestei forme de studiu se bazează, în principal, pe noile tehnologii informatice, dar și pe un sistem de învățare axat pe libertate de programare a învățării, pe eficiența și motivarea cursantului.

